

Vestby  
kommune

---

# ÅRSPLAN 2023-2024 STØTTUMVEIEN BARNEHAGE

Støttumveien 9, 1540 Vestby

[Christine.sanne.petersson@vestby.kommune.no](mailto:Christine.sanne.petersson@vestby.kommune.no)

Telefon; 97038889

Fastslått i SU: 22.06.2023



# Årsplan for Støttumveien barnehage 2023-2024

## Innhold:

• Barnehageloven, rammeplanen og årsplan.....	3	• Barnehagen skal fremme læring .....	21
• Støttumveien barnehage.....	4	• Barnehagen skal fremme vennskap og felleskap .....	22
• Kompetanseutvikling.....	5	• Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk .....	23
• Barnehagens arbeid med psykososialt miljø.....	6	• Barns medvirkning.....	24
• Informasjon om Barnas verneombud .....	7	• Samarbeid og overganger .....	25
• Barnehagens verdigrunnlag .....	8	• Overganger innad i barnehagen .....	26
• Barn og barndom.....	10	• Overgang mellom barnehage og skole og SFO .....	27
• Demokrati.....	11	• Samarbeid med andre .....	27
• Mangfold og gjensidig respekt .....	12	• Samarbeid mellom hjem og barnehage.....	28
• Likestilling og likeverd.....	13	• Planlegging, vurdering og dokumentasjon.....	29
• Bærekraftig utvikling.....	14	• Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte .....	30
• Grønt flagg.....	15	• Barnehagens arbeidsmåter – progresjon.....	31
• Livsmestring og helse.....	16	• Barnehagens digitale praksis.....	32
• Barnehagens formål og innhold.....	17	• Barnehagens fagområder.....	33
• Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg.....	18	• Årshjul for fagområdene .....	33
• Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek .....	19	• Oversikt over dager vi markerer .....	34
• Barnehagen skal fremme danning .....	20		

## Barnehageloven, rammeplanen og årsplan

- Vestby kommune har felles mal for Årsplan i de kommunale barnehagene. Barnehagene utarbeider sine årsplaner ut fra en fastsatt ramme som samsvarer med kravene til årsplan slik de er beskrevet i barnehageloven, og forskrifter.
- Rammeplanen forplikter barnehagene til å utarbeide en egen årsplan som skal være et arbeidsredskap for barnehagens personale, og som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Barnehagens ledelse skal lede prosessen med å utarbeide årsplanen i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre. Årsplanen fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg (SU). Årsplanen skal vise hvordan barnehagen arbeider med å omsette rammeplanens formål og innhold, og barnehageeiers lokale tilpasninger og pedagogisk praksis.
- I kommuneplan 2019-2023 for Vestby kommune er det overordnede målet for barnehagene: “Barnehagen skal bidra til omsorg, lek og læring i et inkluderende miljø ut ifra barns ulike forutsetninger”.

## STØTTUMVEIEN BARNEHAGE

Støttumveien barnehage er en kommunal barnehage som åpnet i 2003. Vi er stolte over at vi feirer 20 år i år. Dette gleder vi oss til å markere!

I gangavstand fra barnehagen finner vi Vestby sentrum og flotte friluftsområder. Dette passer oss utmerket siden vi er glade i å gå turer og lage gode naturopplevelser sammen med barna.

Vi har et uteområde med gode muligheter for fysisk aktivitet, i tillegg til husker, sandkasser, sklie og flere klatrestativ, har vi fine områder med gress og noen bakker der allsidig lek kan foregå. Vi har områder utenfor barnehagen som gir oss muligheter til ballspill, sykling, grilling og andre aktiviteter

Vi har en romslig grillhytte på barnehagens uteområde, der har vi sitteplass til mange og en bålpanne. Den gir oss mulighet til å varme oss på kalde dager -uten å gå inn fra uteleken.

Barnehagen er ofte på turer til sentrum, hvor vi på veien passerer togstasjonen som ligger 5 min gange fra vår barnehage. Vi er også heldige som har biblioteket i nærheten

Støttumveien er en barnehage med mange minoriteter, både i personalgruppen og barnegruppen. Mangfoldet gjenspeiles i det daglige arbeidet, og for 2023/2024 videreføres satsningsområdet mangfold og gjensidig respekt. Støttumveien barnehage skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, slik at de føler seg som en del av felleskapet.



# Kompetanseutvikling

-“Barnehagen skal være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen (Rammeplanen 2017:37).

Vestby kommune bistår barnehagene med kompetanseutvikling. Tiltakene i kompetanseutvikling gjelder for ansatte i alle barnehagene, og skal bidra til å gi barnehagene i Vestby en felles kompetanse for å utvikle den pedagogiske kvaliteten i barnehagen. Det tilbys ulike kurs og faglige nettverk. Noe er for barnehage og noe er tverrfaglig som samarbeid med barnevernet. . Pandemien er over og derfor ser vi en økning i deltakelse på ulike kurs. Noen kurs personalet i barnehagen har deltatt på er blant annet:

- ASK nettverk for støttepersonell, Kurs i "se barnet innenfra", Flerkulturell språkutvikling, pedagogisk leder møte på tvers av barnehagene.

Våren 2022 søkte Vestby kommune ved Barnehage, Pedagogisk psykologisk tjeneste og skole Statsforvalteren om midler til *Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkludering* med oppstart høsten 2022. Dette prosjektet er nå i gang og vil vare i en periode på inntil 3 år. Arbeidet vil omfatte både det allmennpedagogiske og det spesialpedagogiske området i barnehage og skole.

Barnehageeier gjennomfører blant annet:

Felles veiledning for pedagogiske ledere i kommunale barnehager for nyutdannede.

# Barnehagens kompetanseplan for 2023/2024

- Barnas verneombud, barn med behov for spesiell tilrettelegging .
- Barnehageloven § 41, § 42 og § 43, sikre kompetanse i hele personalgruppen rundt det nye lowerket. Barnehagen har gjennom flere år hatt fokus på inkluderende barnehagemiljø og forebygging av mobbing.
- Kommunen har utarbeidet en egen handlingsplan for psykososialt barnehagemiljø, som barnehagen skal bruke som et verktøy i arbeidet.
- Rettet mot satsningsområdet vårt, vil vi ha følgende tiltak; bevisstgjøring og refleksjon for felles fokus og felles forståelse for mangfold og gjensidig respekt.

## Barnehagens arbeid med psykososialt miljø

- Barnehagene i Vestby har utarbeidet handlingsplan med felles rutiner for det psykososiale miljøet.
- Denne rutinen finnes på hjemmesiden barnehagemiljø-VESTBY KOMMUNE.
- Rutinen tar utgangspunkt i de endringene som kom med i barnehageloven fra 01.01.2021 med lovparagrafene § 41, 42 og 43.
- Barnehagen fortsetter arbeidet med å implementere lovverket slik at det er kjent for alle ansatte og også foreldre. Å arbeide forebyggende er en av de aller viktigste faktorene for å lykkes med arbeidet i å sørge for at alle barn opplever å ha et trygt og godt psykososialt miljø.

## Informasjon om barnas verneombud

Barnehager i Oslo og Viken ble våren 2020 invitert til å søke om deltakelse til barnas verneombud. Støttumveien barnehage fikk tildelt en plass i dette pilotprosjektet. Barnas verneombud er et nasjonalt tverrfaglig kunnskapsløft i barnehagen. En satsing som skal heve kompetansen til barnehageansatte for å kunne forbygge, varsle og bidra til å hjelpe de minste og mest sårbare i samfunnet innenfor følgende tre områder:

Vold og overgrep (i samarbeid med Stine Sofies stiftelse)

Barnehagemiljø, mobbing og krenkelse

Barn med behov for spesiell tilrettelegging

Pilotprosjektet avsluttes høsten 2023, med barn med behov for spesiell tilrettelegging som siste tema. Vi tar med oss mye faglig påfyll videre i arbeidet med disse viktige teamene.



## Barnehagens verdigrunnlag

Verdigrunnlaget vårt bygger på rammeplanen for barnehagens oppgaver og innhold (2017). Vi jobber aktivt med at det skal være synlig i praksisen vår.

Alle ansatte i barnehagen skal være tilstede og nysgjerrig på barna og deres hverdag. Det å tilrettelegge for dialog med familiene er viktig for å ivareta barnas behov. Vi har innarbeidet gode rutiner for den første tiden i barnehagen, sånn at barn og foreldre skal føle seg velkomne og trygge i et inkluderende miljø.

Personalet skal tilby barn et inkluderende miljø og veilede barna i lek og samhandling.

I barnehagens fellesrom er det tilrettelagt tydelige lekesoner hvor de ansatte skal bidra til å fremme barnas interesse for lek og læring. Her kan barna møtes på tvers av avdelinger for å bli kjent, dette bidrar også til en felles trivsel og trygghet ved å møte barn og voksne fra andre avdelinger.

Barn og foreldre skal oppleve at barnehagen har fokus på å forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestengning, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre. Observasjon er et viktig verktøy for å få oversikt over sosialt samspill og mønstre i barnehagen, samt fange opp sårbare barn og legge til rette for lek og vennskap.





Alle barn skal ha muligheten til å ytre seg, bli hørt og delta – uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter. Barna har rett til å medvirke egen hverdag, med mulighet for lek og aktiviteter med utgangspunkt i deres egne interesser. Dermed blir barna møtt på sine verbale og nonverbale initiativ.

Alle barn og foreldrene skal oppleve seg sett og anerkjent for den de er, og hva de bringer inn til barnehagen. Vi ønsker å synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Mangfoldet brukes som ressurs i det pedagogiske arbeidet. Barn skal oppleve at de støttes, styrkes og får lov til å medvirke, utfra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.

I vår barnehage undrer vi oss sammen med barna og skaper en forståelse for deres ulike væremåter, interesser og perspektiver. De skal bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter. Det er viktig at vi aktivt jobber for å motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Barnehagen skal være helsefremmende og ha en forebyggende funksjon, som blant annet bidrar til å utjevne sosiale forskjeller. Personalet skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverdi. Samtidig skal barnehagen være en arena der vi gir rom for hvile, fysisk aktivitet og bidra til gode og sunne matvaner.

Hos oss tilrettelegges det med hvilestund for de barna som ikke sover, hver dag.

Vi har kjøkkengruppe som rulleres, en gang per uke, hvor de store barna deltar i matlagingen. Her fokuseres det på hygiene, benevning av kjøkkenredskaper og læren om hvor råvarene kommer fra. Dette skaper en god kombinasjon mellom samarbeid, turtaking og fellesskap i en lærerik arena.



## Barn og barndom

Alle barn skal ha muligheten til å ytre seg, bli hørt og delta – uavhengig av kommunikasjonsevner og språklige ferdigheter. Barna har rett til å medvirke egen hverdag, med mulighet for lek og aktiviteter med utgangspunkt i deres egne interesse. Dermed blir barna møtt på sine verbale og nonverbale initiativ.

Alle barn og foreldrene skal oppleve seg sett og anerkjent for den de er, og hva de bringer inn til barnehagen. Vi ønsker å synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Mangfoldet brukes som ressurs i det pedagogiske arbeidet. Barn skal oppleve at de støttes, styrkes og får lov til å medvirke, utfra deres egen kulturelle og individuelle forutsetninger.

I vår barnehage undrer vi oss sammen med barna og skaper en forståelse for deres ulike væremåter, interesser og perspektiver. De skal bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter. Det er viktig at vi aktivt jobber for å motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Barnehagen skal være helsefremmende og ha en forebyggende funksjon, som blant annet bidrar til å utjevne sosiale forskjeller. Personalet skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverdi. Samtidig skal barnehagen være en arena der vi gir rom for hvile, fysisk aktivitet og bidra til gode og sunne matvaner.

Hos oss tilrettelegges det med hvilestund for de barna som ikke sover, hver dag.



## Demokrati

«Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får en anledning til å ytre seg, bli hørt og delta.» (Rammeplan 2017:8).

### Slik arbeider vi for å oppnå dette:

Bli kjent med hvert enkeltbarn og deres behov.

Bidra til at alle barn blir inkludert og kan medvirke i planlegging og evaluering av barnehagens innhold og aktiviteter. Vi vil skaffe oss kunnskap om barnas interesser, behov og forutsetninger inn i planlegging av aktiviteter og organisering av dagen.

Vi bruker dagtavle som et verktøy, for å gi barn oversikt over dagen sin.

Forsterke verbalspråk med tegn, bilder og kroppsspråk – slik at alle barna får mulighet å uttrykke behov og ønsker.



## Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.» (Rammeplan 2017:9).

### Slik arbeider vi for å oppnå dette:

Gjennom dialog med barna og foreldrene, vil vi få kjennskap til kulturelle og individuelle merkedager. sang, musikk, språk og mat eller andre tradisjoner som *foreldrene ønsker* at skal få en plass i barnehagen

Legge til rette for et inkluderende barnehagemiljø, og være bevisst sine egne holdninger.

Gjennom dialog med foreldre og barn, vil vi få kjennskap til kulturelle og individuelle merkedager.

Vi bruker musikk, språk, mat og andre tradisjoner for å fremme mangfoldet barnehagen representerer.

Personalet er bevisste over egne holdninger, følelser og samhandlinger med barn og deres familier



## Likestilling og likeverd

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn:» (Rammeplan 2017:10)

### Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Synliggjøre og fremheve ulike personligheter og egenskaper hos hvert enkelt barn
- Sørge for at barna opplever trygghet, trivsel og tilhørighet
- La barna få kjennskap til begrepene igjennom lek og pedagogisk opplegg.



## Bærekraftig utvikling

«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen» (Rammeplan 2017:10).

De andre områdene i verdigrunnlaget sier mye om hvordan vi jobber med å ta vare på seg selv og andre. Her presenterer vi i hovedsak grønt flagg og hvordan vi skal ta var på naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold.

### Slik arbeider vi for å oppnå dette:

Legge til rette for naturopplevelser som gir positive erfaringer og mestring for barna

Være bevisst egne holdninger til naturopplevelser og naturen

Være gode forbilder for barna når vi er utenfor barnehagen, f.eks tar med oss søppel fra turene våre.

Undre oss sammen med barna om naturen

Rusken

Gjenbruksdagen



## Grønt flagg

Grønt flagg er en internasjonal miljøsertifiseringsordning rettet mot barnehager, grunnskoler, videregående skoler og folkehøgskoler hvor formålet er å sikre bærekraftig utvikling gjennom miljøopplæring. Sertifiseringen gjelder for ett år av gangen, og hvert år må det derfor sendes inn søknad om fornyet sertifisering, dette sikrer kontinuitet i miljøarbeidet. Alle Vestby kommunes barnehager deltar i denne ordningen.

- **Slik arbeider vi for å oppnå dette:**

- Være bevisst bruken av engangs forbruksutstyr
- Tar med barna på prosessen *fra frø til ferdig produkt*. (så frø, stelle spirer, luke bed, høste inn, benytte råvarene til en matrett, servere og nyte)
- Kildesortere med barna, og tenke gjenbruk
- Lager miljøregler sammen med barna
- Inkluderer barnegruppene i de forskjellige prosessene over lang tid, og få tilhørighet og kjennskap til grønt flagg



## Livsmestring og helse:

«Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette» (Rammeplan 2017:11)

«Barna skal ha mulighet til ro, hvile, og avslapping i løpet av barnehagedagen. [...] Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner» Rammeplan 2017:11)

Barnehagene skal videreføre arbeidet med kommunens overordnede satsning på inkluderende barnehage- og skolemiljø.

### Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Barnehagen viderefører arbeidet med kommunens overordnede satsning på inkluderende barnehage- og skolemiljø.
- Personalet skal støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner. Handlingsplan for godt psykososialt miljø benyttes jevnlig og ved behov.
- Ansatte jobber aktivt med barnehagens psykososiale miljø.
- Tilrettelegger for hvile, ro og avslapping i løpet av barnehagedagen ved å dele barnegruppene i mindre grupper, musikkopplevelser som fremmer ro og hvile og soving for de barna som har behov for det.
- Følger «Nasjonal faglig retningslinje for mat og måltider i barnehagen» gitt av Helsedirektoratet.
- Personalet setter opp lekegrupper med et mål om å øve barna på inkludering og samhandling.
- Barnehagen har barnas verneombud.





## Barnehagens formål og innhold

Målet vårt er at barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, lek, danning, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Samspill og kommunikasjon er av betydning for kvaliteten på miljøet vi tilbyr barna. Hvordan vi møter barna behov utfra deres forutsetninger, og hvordan vi aktivt tilrettelegger for barnas lek og skapertrang, hvordan vi undrer oss og utforsker sammen med barna har direkte innvirkning på barnas muligheter. Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskaper av egen kultur, i en atmosfære preget av humor og glede. Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer, både inne og ute.



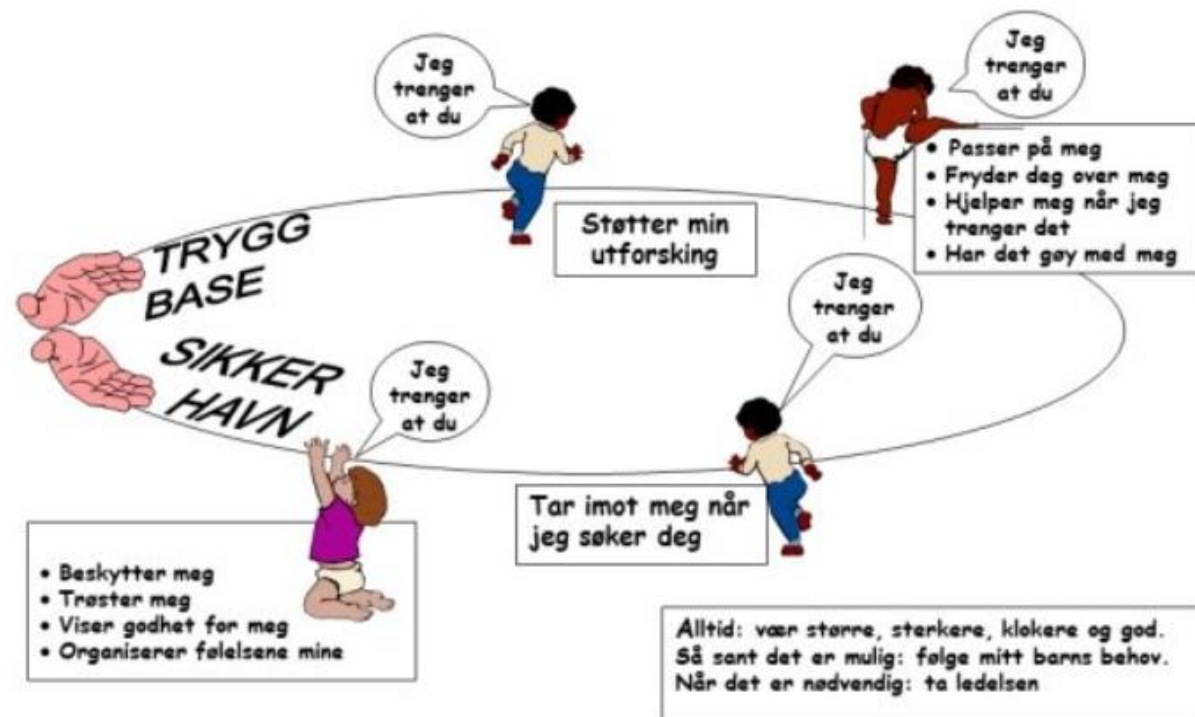
## Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

- «I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for» (Rammeplan 2017:19).

Å vise omsorg er det samme som å bry seg om noen.

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barna skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Det skal legges til rette for omsorgsfulle relasjoner, dette er grunnlag for trivsel, glede og mestring.

Barn trenger tilgang til voksne de har en nær relasjon til gjennom hele barnehagedagen. Det skal legges til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.



Trygghetssirkelen hjelper oss til å se hvilke behov barna har for støtte både når de utforsker verden og når de opplever vanskelige følelser.

### Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Skape et miljø hvor barn føler trygghet og tilhørighet og være bevisst egen rolle som trygg base og omsorgsperson
- Bidra til at barna gjennom erfaringer og opplevelser får muligheten til å utvikle empati og nestekjærlighet, gjennom en anerkjennende væremåte og godt samspill.
- Bidra til at barna gjennom erfaringer og opplevelser får muligheten til å utvikle tillit til seg selv og andre, gjennom å støtte og oppmuntre barna til å gi og motta omsorg sammen med barn og voksne.
- Ivaretar barnets behov for fysisk omsorg, også behovet for ro og hvile

# Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

«Leken skal ha en sentral plass og lekens egenverdi skal anerkjennes» (Rammeplan 2017:20).

Leken er nødvendig for at barn skal vokse og utvikle seg. Det er en frivillig aktivitet som barnet selv kan velge å delta i. Leken er lystbetont og gir barnet glede, samtidig som den er barnets viktigste læringsarena. Gjennom leken utvikler barnet motoriske, kognitive og sosiale ferdigheter. Leken er identitetsskapende og bidrar til at barnet får en forståelse av seg selv og andre på en rekke ulike områder. Gjennom erfaringer og opplevelser får leken næring. Vi må gi barnet tid, plass og noen å leke med. Barnehagens miljø skal gi rom for spenning, utfordring og innby til lek ute og inne. Dersom noen barn ikke mestrer leken, må personalet støtte og hjelpe dem inn i lek med andre. I et leke-felleskap legges grunnlaget for barns vennskap med hverandre, noe som er viktig for barnas trivsel.

## Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Være lydhøre for barnas initiativ og tone oss inn på barnas lek, slik at vi deltar på lekens og barnets premisser.
- Legge til rette for felles opplevelser og erfaringer som danner grunnlag for leken, gjennom organisering av rom, tid og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek. Både inne og ute.
- Være engasjerte og tilstedeværende i lek og aktiviteter gjennom hele dagen, og introdusere, støtte og berike barns grunnlag for lek og utvikling av leketemaer.
- Legge til rette for at barna opplever glede, spenning og mestring i lek og veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre.



# Barnehagen skal fremme danning

«Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp» (Rammepla2017:21).

Danning handler om at barn skal reflektere over sin egen væremåte. Målet for danning er at barna skal bli trygge på seg selv, derfor er det viktig å fremme samspill, gi barna erfaringer med å delta i fellesskap. Danning handler også om å utvikle kunnskap, verdier, holdninger sammen.

Det å takle forskjellighet, både følelsesmessig og intellektuelt. Det å forstå seg selv og andre som en del av fellesskapet, det å uttrykke synspunkter og skape mening i det samfunnet vi er en del av.

## Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- Utfordre barnas tenking og invitere dem inn i utforskende samtaler
- Synliggjøre mangfoldet som legger grunnlag for gode opplevelser og læring.
- Bruke flerspråklige voksne som ressurs.



# Barnehagen skal fremme læring

«I barnehagen skal barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om barns nysgjerrighet og lyst til å leke, utforske og mestre» (Rammeplan 2017:22).

Det er gjennom barns erfaringer med både aktivt og positivt samspill at noe av den viktigste læringen skjer. Barn er i leken, og læring skjer i leken. Her får barn erfare hvordan man skal tilpasse seg hverandre, vise hensyn og samarbeide. I læringsprosessene må vi la barnet utforske med både kroppen og sansene sine. Barn er nysgjerrige, kreative og vitebegjærene, dette må vi anerkjenne, stimulere og legge til grunn i barns læringsprosesser. Det er av betydning at barna får bidra til egen og andres læring gjennom læringsfellesskapet.

## Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Sørger for et inkluderende fellesskap og tilrettelegge for at barn kan bidra i egen og andres læring.
- Er oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.
- Støtter og beriker barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- Er språklige aktive i alle hverdagssituasjoner.
- Utvider barnas erfaringer og sørger for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- Støtter barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skaper forståelse og mening sammen med dem
- Sørger for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Deler opp i mindre grupper
- Vi tilrettelegger for meningsrike aktiviteter hvor barna kan følge sitt eget tempo.
- Lager gode oversiktlige lekesoner og sørger for at alle har *tilgang til undring, lek og samspill.*
- Plasserer lekene tilgjengelig i barns høyde og synsfelt.*
- Endrer på innredning, oppbevaring og lekemiljø slik at det hele tiden skaper interesse og gir barna inspirasjon til lek.*
- Er observante og deltar aktivt i barnas lek for å stimulere leke ferdigheter, mestring og sosial kompetanse hos barn.*



## Barnehagen skal fremme vennskap og felleskap

«I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. [...] Personalet skal forebygg, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre» (Rammeplan 2017:22-23).

Alle barn skal få muligheten til å føle at de er en del av vennskap og felleskap i en gruppe. Vennskap gir trygghet.

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre. I barnehagen får de daglig muligheten til å utvikle sin sosiale kompetanse med andre barn og voksne, det vil si ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. Vi voksne støtter opp og veileder barna til positive samspill gjennom lek og ulike aktiviteter, hvor de får hjelp til å meste balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres.

### Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Sørge for at barnehagen har et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og mestring.
  - Tilrettelegge hverdagen slik at barna får tilgang til godt og inspirerende lekemiljø
  - Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- Samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i felleskap. Barna skal forstå at handlinger har konsekvenser for vennskap.
- Støtter barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre
  - Er aktive deltagere i barns lek og støtter til samspill.
  - Kjenner til og jobber etter «Handlingsplan for et godt psykososialt miljø i barnehagene i Vestby kommune» og barnehagens IBS-plan



# Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

- «Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barns skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling» (Rammeplan 2017:23).

Barn lærer språk ved å produsere, forstå meninger og ved å bruke språket.

Ved å arbeide med språk er en av barnehagens viktigste kjerneområder. Språklige ferdigheter er av stor betydning for barnas trivsel og følelse av mestring i hverdagen. Å forstå det som blir sagt, og å kunne gi uttrykk for egne tanker, følelser og meninger er viktig for å skjønne hva som skjer, samhandle med andre og ha medinnflytelse. All samhandling er kommunikasjon.

Å utvikle språket, både verbalt og non-verbalt, er derfor av stor betydning. Gjennom språket lærer barn å forstå verden, og får en økende innsikt i seg selv.



## Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn. Benevne det som er rundt oss, handlinger og følelsesuttrykk
- Skaper et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre, får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenking og som uttrykk for egne tanker og følelser
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse i hele barnegruppen gjennom å synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer
- Inviterer til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål.
- Oppmuntrer barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
- Støtter barnas lek med og utforskning av skriftspråk.
- Kjennskap og forståelse for bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon, hjelp til å kommunisere på andre måter en tale. Eksempler på ASK er bruk av håndtegn, fotografi, grafiske symboler og fysiske gjenstander).
- Bruk av konkrete.
- Introdusere litteratur, støtte og utvide interessen for bøker og litteratur

## Barns medvirkning

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov» (Rammeplan 2017:27).

Barnehagen skal være bevisst på barns ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder og forutsetninger. Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Det skal tilrettelegges for, og verne om barns lek, ved å se hva som er til det beste for barna der og da.

### Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Bidra til at barna møtes med anerkjennelse og respekt for sine behov og tanker.
- Tolke for å forstå barnets uttrykk og signaler fra barnet
- Inkludere barna i planlegging og evaluering av barnehagens innhold og aktiviteter.
- Sørge for at barna har mulighet for lek og aktiviteter med utgangspunkt i deres egne interesser og møter barnas verbale og nonverbale initiativ.
- Legger til rette for at medvirkning er tilpasset barnas alder, erfaring og individuelle forutsetninger og behov.





# Samarbeid og overganger

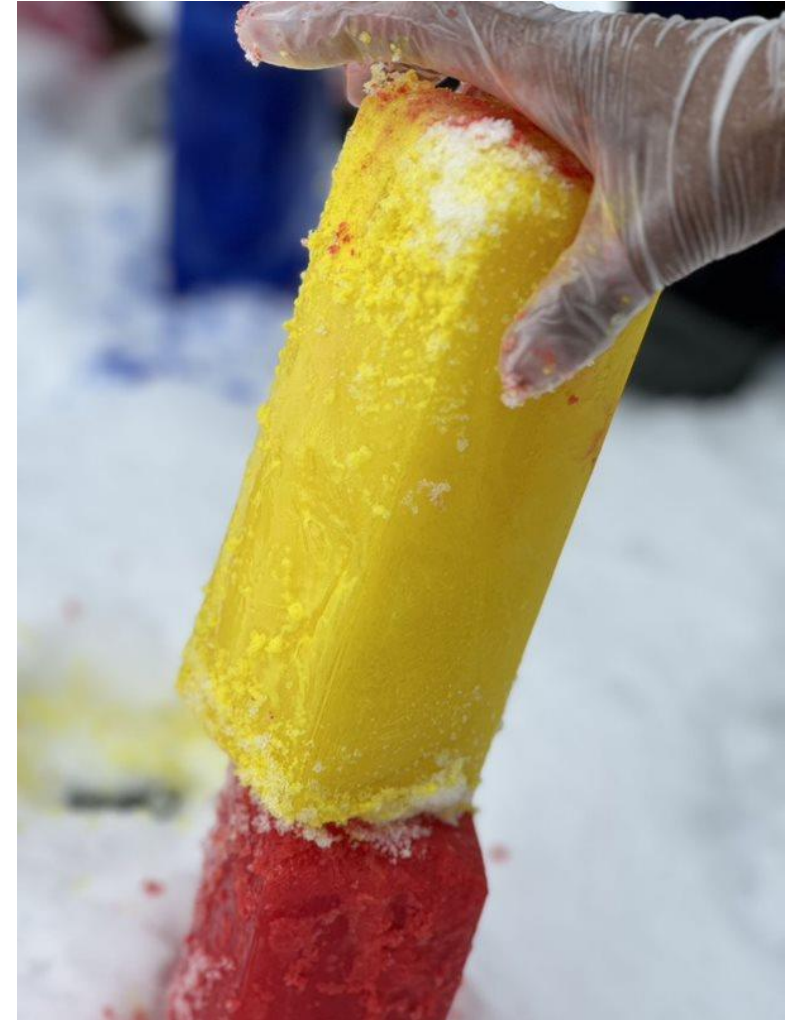
## Foreldreaktiv tilvenning - når barnet begynner i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet får en trygg og god start i barnehagen» (Rammeplan 2017:33)

Vestby kommunes barnehager praktiserer foreldreaktiv tilvenning. Dette betyr at foreldrene skal være aktivt tilstede sammen med barnet i barnehagen den første uken når barnet starter. Foreldrene deltar sammen med barnet i barnehagens aktiviteter og dagsrytme. Målet er at barnet gradvis skal bli kjent med personalet og de andre barna i barnehagen, og får en myk og trygg overgang til barnehagehverdagen. Tilvenningen vil fortrinnsvis foregå i grupper med flere familier sammen, slik at foreldre også kan bli kjent med hverandre i nærmiljøet.

### Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Foreldremøte for nye foreldre holdes i juni
- Besøksdager for nye barn
- Informasjon om dato for oppstart, avdeling og kontaktperson sendes ut i forkant av oppstart
- Vi bruker tolk ved behov
- Oppstartsamtale med foreldrene i løpet av første uken i tilvenningen
- Tett foreldrekontakt videre, både formelt og uformelt



## Overgang innad i barnehagen

"Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe"  
(Rammeplanen 2017:33)

Barnehagen er opptatt at barna skal bli godt kjent med sin nye avdeling og sine nye voksne i god tid før overgangen skal skje.

### Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Personalet på ny avdeling har ansvar for å gjøre seg kjent med nye barn før overganger ved å søke barna i felles utetid, besøke avdelingen barnet går på og lignende.
- Faste besøksdager med måltid, lek og andre aktiviteter.
- Det arrangeres foreldremøte avdelingsvis med fokus på informasjon for overgang innad i barnehagen.
- Vi gjennomfører møte mellom pedagogene på småbarnsavdelingene og storebarnsavdelingene på våren slik at barnets nye avdeling får informasjon om barnet og kan gi barnet en best mulig overgang ut ifra individuelle behov.
- Personalet skal hospitere på andre avdelingene, for at barn og personalet skal bli kjent med hverandre og avdelingens rutiner. Dermed møter foreldrene personalet fra hele barnehagen.
- Felles arrangementer for hele barnehagen flere ganger gjennom året.



## Overgang mellom barnehage og skole og SFO

- «Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordningen» (Rammeplan 2017:33)
- I Vestby samarbeider RO barnehage og RO skole om et nettverk for overgang barnehage – skole/SFO. Nettverket er en del av felles *Plan for overgang og sammenheng mellom barnehage og skole/SFO*. Planen inneholder blant annet sang, kjente objekter, spill og lek som skal være felles for alle barnehager og SFO.
- Obligatorisk utviklingssamtale med barnehagen før skolestart.
- Besøksdager på skolen hvor skolestartene får muligheten til å hilse på lærerne og bli kjent med uteområdet.
- Førskolegruppe en gang i uka

## Samarbeid med andre

- Barnehagene har ulikt samarbeid med PPT, barnevernet, helsestasjonen og rehabiliteringstjenesten, hvor vi har et felles mål om å handle til barnets beste.



## Samarbeid mellom hjem og barnehage

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe»( Rammeplanen 2017:33)

### Slik arbeider vi for å oppnå dette:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling,» jf. Barnehageloven §1.

Vi etterstreber å ha god dialog med foresatte ved henting og levering for å skape en god kommunikasjon mellom barnehagen og hjemmet.

Vi tilbyr ordinære foreldresamtaler 2 ganger i året, samt et åpent tilbud om flere ved behov.

Det blir gjennomført foreldremøter, og vi har en Aktivitetsgruppe som drar i gang ulike arrangementer i barnehagen.

«For å sikre samarbeidet mellom barnas hjem skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.»( Samarbeidsutvalg i barnehagen, 2018:5 ).

Foreldrerådet består av alle foreldrene til alle barna og SU består av foreldre, ansatte og politikere fra kommunen, slik at hver gruppe er likt informert.



# Planlegging, vurdering og dokumentasjon

«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene» (Rammeplan 2017:37).

Årsplanen er vårt arbeidsredskap og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen tolker og utfører Rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkelt barn og barnegruppen.

## Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Vi har 6 planleggingsdager og 10 personalmøter i året der hele personalgruppen er deltagende. Her legges føringene for vårt pedagogiske arbeid.
- Styrer og pedagogene har ukentlige møter hvor det blir diskutert saker som har betydning for det pedagogiske tilbudet.
- Avdelingen har ukentlige møter, hvor det planlegges og evalueres arbeidet på den enkelte avdeling.
- Pedagogene har i 100 % stilling minimum 4 timer de bruker på planlegging, dokumentasjon og etterarbeid/vurdering. Fagarbeidere og assistenter får tid til planlegging og forberedelse ved behov og har månedlig assistentforum de møtes.
- Vi er lydhøre for barnas og foresattes innspill, og gir faglig begrunnende tilbakemeldinger.
- Vår plan for 2023 er også å jobbe mer med systematisk språkarbeid. Vi har hatt veiledning med språkpedagog fra kommunen.
- Det blir sendt ut månedsbrev første i hver måned
- Barnehagen bruker My kid til å legge ut bilder som dokumentasjon av barnas hverdag



## Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder». (Rammeplanen 2017:40)

- **Slik arbeider vi for å oppnå dette:**

- Kjenne barnas behov og forutsetninger
- Tilrettelegge for aktiviteter som ivaretar barnas behov og støtter deres forutsetninger, slik at barna opplever mestring og opplever seg sett og hørt.
- Ha kunnskap om barns utvikling, spesielt utvikling av språk, lek og sosialt.
- Ha kunnskap om hvordan støtte barn i deres utvikling,
- Bruke intern kunnskap på huset
- Tilrettelegge for gode leke-, dannelses-, lærings- og omsorgsmiljøer utfra barnas behov og som tar hensyn til barnas forutsetninger.
- Ansatte får tilbud om kompetanseheving.



## Barnehagens arbeidsmåter – progresjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang» (Rammeplan 2017:44)

Barn er mangfoldige i sine behov og forutsetninger, og det er viktig at personalet planlegger og tilrettelegger hverdagene og aktivitetene slik at alle barna har mulighet til å utvikle seg og oppleve fremgang.

### Slik arbeider vi for å oppnå dette:

- Tilrettelegge for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.
- Introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer. Samt støtter og utvider barna i deres lek og utvikling, og introduserer nye temaer. Eksempelvis
  - Deler inn i mindre grupper
  - Turer med barn på tvers av avdelinger/alder
  - Variere turområder og turmål, både når det gjelder lengde, fysisk miljø og varighet på turene
  - Tilgjengelige bøker med stor variasjon når det gjelder innhold og lengde, tekst og bilder
- Støtter og utvider barna i deres lek og utvikling, og introduserer nye temaer.



## Barnehagens digitale praksis

«Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring» (Rammeplan 2017:44)

- **Slik arbeider vi for å oppnå dette:**

- Personalet er sammen med barna når vi bruker digitale verktøy
- Vi utforsker sammen med barna, gjennom å benytte digitale verktøy til samarbeid, undring, kommunikasjon og formidling
- Avdelingene deles i små grupper, slik at barna får mulighet å fordype seg og samhandle
- Ipad benyttes i ulike bevegelsesleker, dans, musikk, spill og dokumentasjon.



## Barnehagens fagområder

I Rammeplanen er det definert 7 fagområder. Barna skal få muligheten til å utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor disse fagområdene gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. «Barnehagens verdigrunnlag og formål skal gi retning for og prege arbeidet med fagområdene, og barnas rett til medvirkning skal ivaretas. Barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene». (Rammeplan 2017:47)

### Slik arbeider vi for å oppnå dette;

- Ser fagområdene i sammenheng og som en gjennomgående del av innholdet i barnehagen
- Vi tar utgangspunkt i barnas engasjement og interesser, utvider og støtter barnas engasjement og utvikling
- Vi benytter ulike materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk
- Legger til rette for at barna utvikler kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområdene, gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter
- Har fokus på aktiviteter som kan gi overføringsverdi for hverdagen utenfor barnehagen
- For å kvalitetssikre at vi jobber med alle fagområdene, har vi valgt å knytte hvert fagområde til ulike måneder.

## Årshjul for fagområdene:

- August og september : Tilvenning
- Oktober : Natur, miljø og teknologi
- November : Kunst, kultur og kreativt
- Desember : Etikk, religion og filosofi
- Januar og februar : Kropp, bevegelse , mat og helse
- Mars: Kommunikasjon , språk og tekst.
- April: Antall, rom og form.
- Mai/Juni: Nærmiljø og samfunn.

Oversikt over månedens fokusområde utgis i avdelingens månedsbrev. Se Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) for hva barnehagen skal bidra til for barna og hva personalet skal gjøre.

**Februar:**

**6. Samenes dag** . Vida og Monica  
**Karneval** – Line, Aga og kjersti  
**21. Morsmålsdagen** – Nimo og Rita

**MARS:**

**Vinteraktivitetsdag** – Shabnam, Line og Oratai  
**21. Rockesokk** – Alle

**April:**

**Påskefrokost** – Aga, Joy og Herdis

**Mai:**

**3. ID** – Mago og Nimo  
**Rusken** – alle  
**17.Mai (16.mai)** – Monica, Gry og Joy

**Juni:**

**Sommeravslutningen** – Skolekart/shabnam og Kjersti  
**Pride:** Mago, vida og Srisuda

**Oktober:**

**10. Verdensdag for psykisk helse**- Gry og Line  
**FN-dagen** – Kjersti og Monica  
**Halloween/pysjamasfest** – Herdis og Srisuda

**Desember:**

**Jul** – Kjersti, Oratai og Herdis  
**Nissefest/ julebord** for barna - Joy, Srisuda og Aga  
**Lucia** – Kjersti og Shabnam

**Høsten:**

Klesbyttedagen i samarbeid med Aktivitetsgruppa.  
Joy og Ingrid